

IV. SINIF ÇEEİ BÖLÜMÜ ULUSLARARASI SOSYAL POLİTİKA DERSİ

Konu: Uluslararası Para Fonu'nun Gündeminde Sosyal
Politika

Prof.Dr. Şenay GÖKBAYRAK

senay.gokbayrak@politics.ankara.edu.tr

IMF ve Sosyal Politika

- IMF, 1990'lı yılların sonuna kadar yoksulluğu azaltma yönünde tartışmalara dahil olma konusunda geri planda kalmıştır.
- Dünya Bankası yapısal uyum politikalarının sosyal etkilerine müdahale anlamında ön plana çıkmıştır.
- Yoksulluđun azaltılması IMF'nin gündemine açık bir hedef olarak ancak 1999 yılında gelmiştir.

Yapısal Uyum Politikalarından Yoksulluğu Azaltmaya

- IMF'nin yapısal uyum politikalarının sosyal etkilerine dair artan eleştiriler
  - Kredi verilen ülkelerde gelir dağılımı adaletsizliğinde artış
  - Yoksullukta artış
  - Kentlerde çalışan sınıfın güvencesizleşerek risk altına girmesi
  - 1997'de Asya Krizi'nin IMF politikalarının meşruiyetine gölge düşürmesi

Nasıl Bir Sosyal Politika Yaklaşımı

?-I

- IMF'nin yapısal uyum politikalarının sosyal açıdan ortaya çıkardığı olumsuzluğu kabul ediş ve yapısal uyumun sosyal boyutuna önem verilmesi gereği

Nasıl Bir Sosyal Politika Yaklaşımı ?II

- Sosyal gelişmenin ancak yüksek nitelikli bir ekonomik büyümeyle sağlanabileceği anlayışı.
  - Makro ekonomik stabilite
  - Ticaret ve yatırımlarda piyasa ekonomisi
  - Şeffaf yasal yapılar ve hesap verebilir kurumlar yoluyla iyi yönetim mekanizmaları
  - Toplumdaki tüm grupların aktif katılımının sağlandığı katılımcı demokrasi
  - Ekonomik reform dönemlerinde yoksulların korunması
  - Maliyet etkin sosyal harcamalar
  - İstihdam yaratan işgücü piyasası politikaları

Yoksulluğu Azaltma Stratejisi

- Güvence ağları yaklaşımı
  - Hedefli yardımlar, şartlı nakit transferleri
  - İlaç ve belirli mallar için fiyat kontrolleri ve etkin dağılım mekanizmaları
  - Özelleřtirmeler sonucu işten çıkarılan işçiler için tazminatlar
  - En yoksulları koruyucu sosyal güvenlik düzenlemeleri
  - Sosyal harcamaların üniversite eğitimi ya da ileri sağlık bakım hizmetlerinden temel eğitim ve sağlık hizmetlerine aktarılması

Emeklilik Reformları ve Yaşlıların Korunması

- IMF gündeminde özel emekliliklerin programlarından oluşan paradigmatik reform tartışmalarının ön plana çıkmaması
- Sosyal güvenlik sistemlerinin sadece kişi ve risk açısından kapsam bağlamında değil maliyet etkin ve sürdürülebilirlik bağlamında değerlendirilmesi gereğinin ön plana çıkışı

Nasıl Bir Sosyal Güvenlik Sistemi ?

- Tasarruf ve çalışma güdüsünü azaltmayan,
- Katkı ve karşılık arasındaki ilişkinin güçlendiği,
- Kullanıcı katkılarıyla kaynakların kötüye kullanımının önlendiği,
- Emeklilik ve sağlık boyutunun birbirinden ayrıldığı bir sosyal güvenlik sistemi

Değişen Sosyal Politika Söylemi

- 1997 Asya Krizi sonrasında eşitlik ve büyüme arasındaki ilişkiye bakış
  - Geniş ölçekli vergi ve sosyal harcamaların büyümeyi yavaşlatabileceği
  - Ama yoksulluğu önlemek ve temel sağlık ile eğitim hizmetlerine evrensel erişimin sağlanmasının eşitlik ve insan sermayesine yatırımı artırarak büyümeye katkı sağlayacağı

Anlayışının ön plana çıkması

2008 Krizi Sonrası....

- IMF'nin 1997 Asya Krizi sonrası yaşadığı güç kaybının 2008 krizi sonrasında uluslararası arenada tekrar güç kazanması
- Güç kazanmasıyla birlikte *sınırlı /minimalist sosyal politika anlayışından* yoksulluk ve sosyal politika sorunlarının Dünya Bankası'nın öncelikle ilgi alanına girdiği IMF'in ise öncelikle makro ekonomik stabilite ve ödemeler dengesi sorunlarıyla ilgilenmesi gerektiğine ilişkin *“eski” yaklaşıma dönüşü.*

Temel Kaynak

Deacon, Bob. (2007), *Global Social Policy*, Sage Publications, II. Bölüm, s:24-45.

- Stephen McBride, Rianne Mahon, and Gerard W. Boychuk (2015). *Social Policy and the Global Financial Crisis*, UBC Press, IV. Bölüm: 87-104.

Ayrıntılı sorularınız için

senay.gokbayrak@politics.ankara.edu.tr